

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

محل مهر آموزشگاه	تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۱۲	 اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سنگر دبیرستان دولتی پروفیسور رضا دوره دوم	سوالات آزمون فارسی ۱ (نوبت اول)
	ساعت: ۸ صبح		نام و نام خانوادگی:
	زمان: ۸۰ دقیقه		پایه تحصیلی: دهم
تعداد سؤال: ۳۲ سؤال	تعداد صفحه: ۶ صفحه		نام و نام خانوادگی دبیر: محمدرسول پورمحمدعلی

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

الف	قلمرو زبانی	۷
۱	معنی واژه مشخص شده در کدام گزینه، نادرست است؟	۰/۲۵
	الف) تویی رِزاق هر پیدا و پنهان ب) گفت: درین معرکه یکتا منم ج) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست د) وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها	تویی خلاق هر دانا و نادان (روزی گیرنده) تاج سر گلین و صحرا منم (گل سرخ) که آشنا سخن آشنا نگه دارد (ماجرای) بی‌خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها (شیفته)
۲	معنی واژه مشخص شده در کدام گزینه، درست است؟	۰/۲۵
	الف) زهی گویا ز تو کام و زبانم ب) گل به همه رنگ و پرازندگی ج) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب د) علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدا را	تویی هم آشکارا هم نهانم (فقط) می‌کند از پرتو من زندگی (زیبایی) بر دولت‌آشیان شما نیز بگذرد (داریی) که به ماسوا فکندی همه سایه‌ها را (بزرگی)
۳	در عبارات زیر، معنی واژگان مشخص شده را داخل پرانتز بنویسید.	۱
	الف) پیران قبیله خویش را حرمت دار، ولیکن به ایشان موعع مباح. () ب) [برای او] رقعهای نوشتم تا چون بر رقعهای من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست. () ج) دست معلم از وقیب حیوان روان شد. () د) برادران یوسف، آهنگ کید و مکر و عداوت کردند تا مگر او را هلاک کنند. ()	
۴	در کدام گزینه، غلط املایی وجود ندارد؟	۰/۲۵
	الف) الهی! فضل خود را یار ما کن ب) دید یکی بهر خروشنده‌ای ج) صبا! بر آن سر زلف ار دل مرا بینی د) ای مفتخر به تالع مسعود خویشتم	ز رحمت یک نذر در کار ما کن سهمگنی، نادره جوشنده‌ای ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد تأثیر اختران شما نیز بگذرد

<p>۰/۲۵</p>	<p>در کدام گزینه، غلط املایی وجود دارد؟</p> <p>الف) زین مَمَط آن مست شده از غرور ب) یکی از دوستان مخلص را ج) دلا مئاش چنان کن که گر بلغرد پای د) ای بی‌نشان محض! نشان از که جویمت؟</p> <p>رفت و ز مبدأ چو کمی گشت دور مگر آواز من رسید به گوش فرشته‌ات به دو دست دعا نگه‌دارد گم گشت در تو هر دو جهان، از که جویمت؟</p>	<p>۵</p>
<p>۱</p>	<p>در هر یک از عبارتهای زیر، واژه‌ای که غلط املایی دارد، بیابید و شکل صحیح آن را داخل پرانتز بنویسید.</p> <p>الف) به هر کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستقنی باشد. () ب) سه ماه بود که موی سر، باز نکرده بودیم و می‌خاستم که در گرمابه روم. () ج) معلم که از مخمته رسته بود، به خون سردی گفت: «در علف است؛ حیوان باید بچرد». () د) شیخ بفرمود تا آن روز موشی بگرفتند و در هُقه کردند و سر هُقه محکم کردند. ()</p>	<p>۶</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>در کدام گزینه، بیت به شیوه عادی سروده شده است؟</p> <p>الف) چون بدوم سبزه در آغوش من بوسه زند بر سر و بر دوش من ب) قطره باران که درافتد به خاک زو بدمد بس گهر تابناک، ج) در بر من ره چو به پایان برد از خجلی سر به گریبان برد د) در بن این پرده نیلوفری کیست کند با چو من همسری؟</p>	<p>۷</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>در کدام گزینه «حذف فعل به قرینه معنوی» وجود دارد؟</p> <p>الف) همه کس را به سزا حق شناس باش؛ خاصه قرابت خویش را. ب) [وزیر را] مردی اهل و ادیب و فاضل و نیکومنظر و متواضع دیدم و متدین و خوش سخن. ج) این قصه، عجب‌ترین قصه‌هاست؛ زیرا که میان دو ضد جمع بُود: هم فرقت بود هم وُصلت. د) شفق آینه‌دار نجابت و فلق، محرابی که تو در آن نماز صبح شهادت گزارده‌ای.</p>	<p>۸</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>در کدام گزینه، نوع «را» با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟</p> <p>الف) هر کس این پنج خصلت را داشته باشد، از آب حقیقت علم و حکمت، سیراب شده است. ب) معلم را عادت بود که نقشه نیم‌کاری با خود به کلاس آورد. ج) قصه حال یوسف را نه از حُسن صورت او گفت، بلکه از حُسن سیرت او گفت. د) شمشیری که بر گلوی تو آمد، هر چیز و همه چیز را در کاینات، به دو پاره کرد.</p>	<p>۹</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>در کدام گزینه «جهش ضمیر» دیده می‌شود؟</p> <p>الف) هر آن که جانب اهل وفا نگاه‌دارد خداش در همه حال از بلا نگاه‌دارد ب) چو گفتمش که دلم را نگاه‌دار، چه گفت ز دست بنده چه خیزد؟ خدا نگاه‌دارد ج) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری که حق صحبت مهر و وفا نگاه‌دارد د) غبار راهگذارت کجاست تا حافظ به یادگار نسیم صبا نگاه‌دارد</p>	<p>۱۰</p>

محل مهر آموزشگاه	تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۱۲	 اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سنگر دبیرستان دولتی پروفیسور رضا دوره دوم	سؤالات آزمون فارسی ۱ (نوبت اول)
	ساعت: ۸ صبح		نام و نام خانوادگی:
	زمان: ۸۰ دقیقه		پایه تحصیلی: دهم
تعداد سؤال: ۳۲ سؤال	تعداد صفحه: ۶ صفحه		نام و نام خانوادگی دبیر: محمدرسول پورمحمدعلی

ردیف	سؤالات	نمره						
۱۱	نقش واژه‌های مشخص شده در جمله «صاد هرگز جانوری جز از پهلوی نکشید» را بنویسید.	۱						
۱۲	نوع ترکیب‌های زیر را مشخص کنید. الف) فروغ روی: (ب) هوای نفس: (ج) فلان روز: (د) حضرت کریم:	۱						
۱۳	در عبارت زیر نوع «واو» را مشخص کنید. - تا توانی از نیکی کردن میاسا و خود را به نیکی و نیکوکاری به مردم نمای. () - ()	۰/۵						
۱۴	جدول زیر را با حفظ شخص کامل کنید.	۰/۵						
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>مضارع اخباری</td> <td>امر</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>دیده بودید</td> </tr> </table>	مضارع اخباری	امر	فعل			دیده بودید	
مضارع اخباری	امر	فعل						
		دیده بودید						
ب	قلمرو ادبی	۵						
۱۵	آرایه‌های مشخص شده در کدام گزینه، نادرست است؟ الف) چو در وقت بهار آبی پدیدار ب) لیک چنان خیره و خاموش ماند ج) گفتم این شرط آدمیت نیست د) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت ○ حقیقت، پرده‌برداری ز رخسار(تشبیه) ○ کز همه شیرین سخنی، گوش ماند(حس آمیزی) ○ مرغ تسبیح‌گوی و ما خاموش(تشخیص) ○ هم بر چراغان شما نیز بگذرد(استعاره)	۰/۲۵						
۱۶	آرایه‌های مشخص شده در کدام گزینه، درست است؟ الف) به زبان، دیگر مگو و به دل، دیگر مباح. (جناس) ب) چون به بصره رسیدیم از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم. (کنایه) ج) معلم مرغغان را گویا می‌کشید. (استعاره) د) نبینی که یوسف را از روی نیکو، بند و زندان آمد و از خوی نیکو، امر و فرمان؟ (سجع)	۰/۲۵						
۱۷	در بیت «به نام کردگار هفت افلاک که پیداکرد آدم از کفی خاک» کدام واژه ایهام دارد؟ الف) کردگار ○ ب) افلاک ○ ج) آدم ○ د) خاک ○	۰/۲۵						
۱۸	تشبیه پنهان بیت «چون بگشایم ز سر مو، شکن ماه ببیند رخ خود را به من» بیابید و بنویسید.	۰/۲۵						

۱۹	ایهام بیت «چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت ز دست بنده چه خیزد؟ خدا نگه دارد» را توضیح دهید.	۱
۲۰	حُسن تعلیل عبارت «درختان را دوست می‌دارم، که به احترام تو قیام کرده‌اند» را توضیح دهید.	۱
۲۱	جاهای خالی را با ابیات مناسب پر کنید. تا عهد تو دربستم، عهد همه بشکستم بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها * * * چه زخم چو نای هر دم، ز نوای شوق او دم؟ که لسان غیب خوش‌تر بنوازد این نوا را	۲
ج	قلمرو فکری	۸
۲۲	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بازگردانی کنید. الف) بر جور تیرتان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد ب) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها ج) بدان کوش که به هر مُحالی از حال و نهاد خویش بنگردی، که بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند. د) یاد دارم که شبی در کاروانی همه شب رفته بودم و سحر در کنار بیشه‌ای خفته.	۴
۲۳	کدام گزینه، با بیت «هر آن وصفی که گویم بیش از آنی یقین دانم که بی‌شک جانِ جانی» <u>غرابت دارد؟</u> الف) نه در ایوان قربش وَهْم را بار نه با چون و چرایش عقل را کار ب) در وصف حسن دوست چه خواهی دهن گشود؟ اول زبان عشق بیار و لب ادب ج) ای خرد سرگشته درگاه تو عقل را سرشته گم در راه تو د) ای برتر از خیال و قیاس و گمان و وَهْم وز هر چه گفته‌اند و شنیدیم و خوانده‌ایم	۰/۲۵

محل مهر آموزشگاه	تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۱۲	 اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سنگر دبیرستان دولتی پروفیسور رضا دوره دوم	سوالات آزمون فارسی ۱ (نوبت اول)
	ساعت: ۸ صبح		نام و نام خانوادگی:
	زمان: ۸۰ دقیقه		پایه تحصیلی: دهم
تعداد سؤال: ۳۲	تعداد صفحه: ۶ صفحه	نام و نام خانوادگی دبیر: محمدرسول پورمحمدعلی	

ردیف	سوالات	نمره
۲۴	<p>مفهوم کدام گزینه، با بیت «بلندی از آن یافت کاو پست شد در نیستی کوفت تا هست شد» <u>قربت دارد؟</u></p> <p>الف) پست شد خسرو مسکین به لگدکوب فراق ب) تو را به خاک فروبرده است همت پست ج) در اعتباری اگر زنی، مگذر ز ساز فروتنی د) اظهار عجز در بر ظالم روا مدار</p> <p>مور در خاک فرو رفت، سلیمان چون است؟ سفر نمی‌کنی از خود که زاد می‌خواهد که به کام حاصل مدعا، به تلاش ریشه ثمر دهد اشک کباب موجب طغیان آتش است</p>	۰/۲۵
۲۵	<p>همه گزینه‌ها به جز گزینه ... با عبارت «نومیدی را در امید بسته دان و امید را در نومیدی» <u>تناسب مفهومی دارند؟</u></p> <p>الف) شب امید طی شد وقت آن آمد که نومیدی ب) همه شب‌های غم آبستن روز طرب (شادی) است ج) چاک شد پیرهن عمر به صد نومیدی د) پرده صبح امید است شب نومیدی</p> <p>غبار ما ضعیفان هم به دامن سحر پیچید یوسف روز به چاه شب یلدا بینند دست امید به دامن قبایی نرسید تا غذا خون نشود، شیر نگرده هرگز</p>	۰/۲۵
۲۶	<p>مفهوم <u>مقابل عبارت</u> «مردم بدانند به شدتی که از روزگار پیش آید نباید نالید و از فضل و رحمت کردگار، نباید ناامید شد» <u>در کدام گزینه آمده است؟</u></p> <p>الف) نگذرد بر من شبی کز داغ روزافزون ننام ب) دوران روزگار به ما بگذرد بسی ج) جور گردون گر چه بسیار است و قهرش بی‌شمار د) با ما چو روزگار مساعد نمی‌شود</p> <p>همچو نی لبریز دردم، چون نسوزم؟ چون ننام؟ گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود رحمت رحمان چو بی‌حد است و پایان، غم مخور باید شدن به لطف خداوند امیدوار</p>	۰/۲۵
۲۷	<p>مفهوم کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟</p> <p>الف) نمائد شادی و غم جاودانی ب) بس که روز و شبم از دل سپه غم گذرد ج) ز غم مباش غمین و مشو ز شادی، شاد د) گوش کن پند ای پسر! از بهر دنیا غم مخور</p> <p>به نیک و بد برآید زندگانی کاروان طرب و شادی از آن کم گذرد که شادی و غم گیتی نمی‌کنند دوام بر سر اولاد آدم هر چه آید بگذرد</p>	۰/۲۵

۲۸	مفهوم عبارت «هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید» با کدام گزینه تناسب مفهومی دارد؟ الف) قدم نه در ره دلجویی دوست ب) به دوستی که ندارم ز کید دشمن باک ج) بدان اراده تنها اگر خدا خواهد د) والله خیر الماکرین گفت حق	۰/۲۵
۲۹	مفهوم بیت «گویند مگو سعدی، چندین سخن از عشقش می‌گویم و بعد از من گویند به دوران‌ها» با کدام گزینه تناسب ندارد؟ الف) وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند ب) این یک دو دم که مهلت دیدار ممکن است ج) از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر د) عشق و اساس عشق نهادند بر دوام	۰/۲۵
۳۰	مفهوم بیت «چون داد عادلان به جهان در، بقا نکرد بیداد ظالمان شما نیز بگذرد» از کدام گزینه دریافت می‌شود؟ الف) تو بارگه دادی، کی درخور بیدادی ب) به بارگاه تو دامن‌کشان رسید انصاف ج) در بارگاه دیو درآیی که داد داد د) ما بارگه دادیم، این رفت ستم بر ما	۰/۲۵
۳۱	در عبارت «صاد، هرگز جانوری جز از پهلوی نکشید و نمایش نیم‌رخ زندگان رازی در بر داشت و از سر نیازی بود» منظور از «راز» چیست؟	۱
۳۲	مفهوم عبارت «بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده‌ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می‌آشامانی / هر آن کس که تشنه شهادت است» را بنویسید.	۱
۵	جمع نمرات	۲۰
نمره به عدد:		نمره به حروف:

محل مهر آموزشگاه	تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۱۲	 اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سنگر دبیرستان دولتی پروفیسور رضا دوره دوم	سؤالات آزمون فارسی ۱ (نوبت اول)
	ساعت: ۸ صبح		نام و نام خانوادگی:
	زمان: ۸۰ دقیقه		پایه تحصیلی: دهم
تعداد سؤال: ۳۲ سؤال	تعداد صفحه: ۶ صفحه		نام و نام خانوادگی دبیر: محمدرسول پورمحمدعلی

ردیف	سؤالات	نمره
الف	قلمرو زبانی	۷
۱	<p>معنی واژه مشخص شده در کدام گزینه، نادرست است؟</p> <p>الف) تویی رزاقی (=روزی دهنده) هر پیدا و پنهان</p> <p>ب) گفت: درین معرکه یکتا منم</p> <p>ج) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست</p> <p>د) وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها</p> <p>تویی خلاق هر دانا و نادان (روزی گیرنده) ●</p> <p>تاج سر گلین و صحرا منم (گل سرخ) ○</p> <p>که آشنا سخن آشنا نگه دارد (ماجرای) ○</p> <p>بی‌خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها (شیفته) ○</p>	۰/۲۵
۲	<p>معنی واژه مشخص شده در کدام گزینه، درست است؟</p> <p>الف) زهی (=آفرین) گویا ز تو کام و زبانم</p> <p>ب) گل به همه رنگ و پیرازندگی (=شایستگی، لیاقت)</p> <p>ج) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب</p> <p>د) علی ای همای رحمت (=مهربانی) تو چه آیتی خدا را</p> <p>تویی هم آشکارا هم نهانم (فقط) ○</p> <p>می‌کند از پرتو من زندگی (زیبایی) ○</p> <p>بر دولت‌آشیان شما نیز بگذرد (داری) ●</p> <p>که به ماسوا فکندی همه سایه هما را (بزرگی) ○</p>	۰/۲۵
۳	<p>در عبارات زیر، معنی واژگان مشخص شده را داخل پرانتز بنویسید.</p> <p>الف) پیران قبیله خویش را حرمت دار، ولیکن به ایشان موعج مباح. (. . شیفته، بسیار مشتاق، آزمنند . .)</p> <p>ب) [برای او] رقعهای نوشتم تا چون بر رقعهای من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست. (. . شایستگی، لیاقت . .)</p> <p>ج) دست معلم از وقب حیوان روان شد. (. . هر فرورفتگی اندام چون گودی چشم . .)</p> <p>د) برادران یوسف، آهنگ کید و مکر و عداوت کردند تا مگر او را هلاک کنند. (. . دشمنی . .)</p>	۱
۴	<p>در کدام گزینه، غلط املائی وجود ندارد؟</p> <p>الف) الهی! فضل خود را یار ما کن</p> <p>ب) دید یکی بهر (=بحر) خروشنده‌ای</p> <p>ج) صبا! بر آن سر زلف از دل مرا بینی</p> <p>د) ای مفتخر به تالع (=طالع) مسعود خویشتن</p> <p>ز رحمت یک نذر (=نظر) در کار ما کن ○</p> <p>سهمگنی، نادره جوشنده‌ای ○</p> <p>ز روی لطف بگوش که جا نگه دارد ●</p> <p>تأثیر اختران شما نیز بگذرد ○</p>	۰/۲۵

<p>۰/۲۵</p>	<p>۵ در کدام گزینه، غلط املایی وجود دارد؟</p> <p>الف) زین مَمَط آن مست شده از غرور ب) یکی از دوستان مخلص را ج) دلا مئاش(=معاش) چنان کن که گر بلغرد پای د) ای بی‌نشان محض! نشان از که جویمت؟</p> <p>رفت و ز مبدأ چو کمی گشت دور مگر آواز من رسید به گوش فرشته‌ات به دو دست دعا نگه‌دارد گم گشت در تو هر دو جهان، از که جویمت؟</p>	<p>۵</p>
<p>۱</p>	<p>۶ در هر یک از عبارتهای زیر، واژه‌ای که غلط املایی دارد، بیابید و شکل صحیح آن را داخل پرانتز بنویسید.</p> <p>الف) به هر کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستقنی باشد. (. . مستغنی . .) ب) سه ماه بود که موی سر، باز نکرده بودیم و می‌خاستم که در گرمابه روم. (. . می‌خواستم . .) ج) معلم که از مخمته رسته بود، به خون سردی گفت: «در علف است؛ حیوان باید بچرد». (. . مخمسه . .) د) شیخ بفرمود تا آن روز موشی بگرفتند و در هُقه کردند و سر هُقه محکم کردند. (. . حُقه . .)</p>	<p>۶</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>۷ در کدام گزینه، بیت به شیوه عادی سروده شده است؟</p> <p>الف) چون بدوم سبزه در آغوش من بوسه زند(=فعل) بر سر و بر دوش من ب) قطره باران که درافتد(=فعل) به خاک زو بدمد(=فعل) بس گهر تابناک، ج) در بر من ره چو به پایان برد(=فعل) از خجلی سر به گریبان برد(=فعل) د) در بن این پرده نیلوفری کیست کند(=فعل) با چو من همسری؟</p>	<p>۷</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>۸ در کدام گزینه «حذف فعل به قرینه معنوی» وجود دارد؟</p> <p>الف) همه کس را به سزا حق شناس باش؛ خاصه قرابت خویش را. ب) [وزیر را] مردی اهل و ادیب و فاضل و نیکومنظر و متواضع دیدم و متدین و خوش سخن. ج) این قصه، عجب‌ترین قصه‌هاست؛ زیرا که میان دو ضد جمع بود: هم فرقت بود هم وصلت. د) شفق آینه‌دار نجابت [است] و فلق، محرابی [است] که تو در آن نماز صبح شهادت گزارده‌ای.</p>	<p>۸</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>۹ در کدام گزینه، نوع «را» با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟</p> <p>الف) هر کس این پنج خصلت را داشته باشد، از آب حقیقت علم و حکمت، سیراب شده است. ○ (مفعولی) ب) معلم را عادت بود که نقشه نیم‌کاری با خود به کلاس آورد. ● (فک اضافه یا نهادی) ج) قصه حال یوسف را نه از حُسن صورت او گفت، بلکه از حُسن سیرت او گفت. ○ (مفعولی) د) شمشیری که بر گلوی تو آمد، هر چیز و همه چیز را در کاینات، به دو پاره کرد. ○ (مفعولی)</p>	<p>۹</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>۱۰ در کدام گزینه «جهش ضمیر» دیده می‌شود؟</p> <p>الف) هر آن که جانب اهل وفا نگاه‌دارد ب) چو گفتمش که دلم را نگاه‌دار، چه گفت ج) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری د) غبار راهگذارت کجاست تا حافظ</p> <p>خداش در همه حال از بلا نگاه‌دارد ● ز دست بنده چه خیزد؟ خدا نگاه‌دارد ○ که حق صحبت مهر و وفا نگاه‌دارد ○ به یادگار نسیم صبا نگاه‌دارد ○</p>	<p>۱۰</p>

محل مهر آموزشگاه	تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۱۲	 اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سنگر دبیرستان دولتی پروفیسور رضا دوره دوم	سؤالات آزمون فارسی ۱ (نوبت اول)
	ساعت: ۸ صبح		نام و نام خانوادگی:
	زمان: ۸۰ دقیقه		پایه تحصیلی: دهم
تعداد سؤال: ۳۲ سؤال	تعداد صفحه: ۶ صفحه		نام و نام خانوادگی دبیر: محمدرسول پورمحمدعلی

ردیف	سؤالات	نمره						
۱۱	نقش واژه‌های مشخص شده در جمله «صاد هرگز جانوری جز از پهلو نکشید» را بنویسید. الف) صاد: نهاد (ب) هرگز: قید (ج) جانوری: مفعول (د) پهلو: متمم	۱						
۱۲	نوع ترکیب‌های زیر را مشخص کنید. الف) فروغ روی: اضافی (ب) هوای نفس: اضافی (ج) فلان روز: وصفی (د) حضرت کریم: اضافی	۱						
۱۳	در عبارت زیر نوع «واو» را مشخص کنید. - تا توانی از نیکی کردن میاسا و خود را به نیکی و نیکوکاری به مردم نمای. (. . ربط، پیوند . .) - (. . عطف . .)	۰/۵						
۱۴	جدول زیر را با حفظ شخص کامل کنید.	۰/۵						
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>فعل</th> <th>امر</th> <th>مضارع اخباری</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>دیده بودید</td> <td>ببینید</td> <td>می‌بینید</td> </tr> </tbody> </table>	فعل	امر	مضارع اخباری	دیده بودید	ببینید	می‌بینید	
فعل	امر	مضارع اخباری						
دیده بودید	ببینید	می‌بینید						
ب	قلمرو ادبی	۵						
۱۵	آرایه‌های مشخص شده در کدام گزینه، نادرست است؟ الف) چو در وقت بهار آبی پدیدار حقیقت، پرده‌برداری ز رخسار (تشبیه) ● ب) لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی، گوش ماند (حس آمیزی) ○ ج) گفتم این شرط آدمیت نیست مرغ تسبیح‌گوی و ما خاموش (تشخیص) ○ د) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد (استعاره) ○	۰/۲۵						
۱۶	آرایه‌های مشخص شده در کدام گزینه، درست است؟ الف) به زبان، دیگر مگو و به دل، دیگر مباح. (جناس) ○ ب) چون به بصره رسیدیم از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم. (کنایه) ○ ج) معلم مرغغان را گویا می‌کشید. (استعاره) ○ د) نبینی که یوسف را از روی نیکو، بند و زندان آمد و از خوی نیکو، امر و فرمان؟ (سجع) ● (روی و خوی)، (بند و زندان، امر و فرمان)	۰/۲۵						
۱۷	در بیت «به نام کردگار هفت افلاک که پیداکرد آدم از کفی خاک» کدام واژه ایهام دارد؟ الف) کردگار ○ (ب) افلاک ○ (ج) آدم ● (=۱. انسان؛ ۲. حضرت آدم) (د) خاک ○	۰/۲۵						
۱۸	تشبیه پنهان بیت «چون بگشایم ز سر مو، شکن ماه ببیند رخ خود را به من» بیابید و بنویسید. «چشمه به آینه تشبیه شده که ماه رخ خود را در آن می‌بیند.»	۰/۲۵						

۱۹	ایهام بیت «چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت ز دست بنده چه خیزد؟ خدا نگه دارد» را توضیح دهید. - واژه «بنده» ایهام دارد: ۱. من. ۲. بنده خدا.	۱
۲۰	حُسن تعلیل عبارت «درختان را دوست می‌دارم، که به احترام تو قیام کرده‌اند» را توضیح دهید. «در این عبارت شاعر عقیده دارد که دلیل ایستادگی درختان، احترام به امام حسین ^(ع) است، که این دلیلی غیر واقعی (ادبی) است اما بدلیل زیبایی و خیال‌انگیزی مخاطب را اقناع می‌کند.»	۱
۲۱	جاهای خالی را با ابیات مناسب پر کنید. .. گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل با یاد تو افتادم از یاد برفت آن‌ها .. تا عهد تو دربستم، عهد همه بشکستم بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها * * * چه زخم چو نای هر دم، ز نوای شوق او دم؟ که لسان غیب خوش‌تر بنوازد این نوا را .. همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی به پیام آشنایی بنوازد آشنا را ..	۲
ج	قلمرو فکری	۸
۲۲	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بازگردانی کنید. الف) بر جور تیرتان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد - با سپری از صبر و تحمل در برابر تیر ظلم و ستم شما ایستادگی می‌کنیم؛ چرا که روزگار قدرت شما نیز سپری خواهد شد. ب) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها - اگر در راه رسیدن به تو، گرفتار رنج و سختی شویم، شایسته است. همان‌گونه که هر کس عشق دیدار کعبه را داشته باشد، دشواری‌های گذر از بیابان بر او آسان می‌شود. ج) بدان کوش که به هر مُحالی از حال و نهاد خویش بنگردی، که بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند. - سعی کن در مواجهه با هر کار غیرممکنی از حالت اصلی و انسانی خود خارج نشوی (آشفته نشوی)؛ زیرا انسان‌های بزرگ با هر کار درست و نادرستی عصبانی و آشفته نمی‌شوند. د) یاد دارم که شبی در کاروانی همه شب رفته بودم و سحر در کنار بیشه‌ای خفته. - یادم می‌آید که شبی همراه کاروانی تمام شب را راه رفته بودم و سحرگاه نزدیک جنگلی خوابیده بودم.	۴
۲۳	کدام گزینه، با بیت «هر آن وصفی که گویم بیش از آنی یقین دانم که بی‌شک جانِ جانی» <u>غرابت دارد</u> ؟ الف) نه در ایوان قربش وَهْم را بار نه با چون و چرایش عقل را کار ○ ب) در وصف حسن دوست چه خواهی دهن گشود؟ اول زبان عشق بیار و لب ادب ● ج) ای خرد سرگشته درگاه تو عقل را سرشته گم در راه تو ○ د) ای برتر از خیال و قیاس و گمان و وَهْم وز هر چه گفته‌اند و شنیدیم و خوانده‌ایم ○	۰/۲۵

محل مهر آموزشگاه	تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۱۲	 اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سنگر دبیرستان دولتی پروفیسور رضا دوره دوم	سوالات آزمون فارسی ۱ (نوبت اول)
	ساعت: ۸ صبح		نام و نام خانوادگی:
	زمان: ۸۰ دقیقه		پایه تحصیلی: دهم
تعداد سؤال: ۳۲	تعداد صفحه: ۶ صفحه	دوره دوم	نام و نام خانوادگی دبیر: محمدرسول پورمحمدعلی

ردیف	سوالات	نمره
۲۴	<p>مفهوم کدام گزینه، با بیت «بلندی از آن یافت کاو پست شد در نیستی کوفت تا هست شد» <u>قربت دارد؟</u></p> <p>الف) پست شد خسرو مسکین به لگدکوب فراق مور در خاک فرو رفت، سلیمان چون است؟ ب) تو را به خاک فروبرده است همت پست سفر نمی‌کنی از خود که زاد می‌خواهد ج) در اعتباری اگر زنی، مگذر ز ساز فروتنی که به کام حاصل مدعا، به تلاش ریشه ثمر دهد د) اظهار عجز در بر ظالم روا مدار اشک کباب موجب طغیان آتش است</p>	۰/۲۵
۲۵	<p>همه گزینه‌ها به جز گزینه ... با عبارت «نومیدی را در امید بسته دان و امید را در نومیدی» <u>تناسب مفهومی دارند؟</u></p> <p>الف) شب امید طی شد وقت آن آمد که نومیدی غبار ما ضعیفان هم به دامن سحر پیچید ب) همه شب‌های غم آستن روز طرب (شادی) است یوسف روز به چاه شب یلدا بیند ج) چاک شد پیرهن عمر به صد نومیدی دست امید به دامن قبایی نرسید د) پرده صبح امید است شب نومیدی تا غذا خون نشود، شیر نگرده هرگز</p>	۰/۲۵
۲۶	<p>مفهوم <u>مقابل عبارت</u> «مردم بدانند به شدتی که از روزگار پیش آید نباید نالید و از فضل و رحمت کردگار، نباید ناامید شد» در کدام گزینه آمده است؟</p> <p>الف) نگذرد بر من شبی کز داغ روزافزون ننام همچو نی لبریز دردم، چون نسوزم؟ چون ننام؟ ب) دوران روزگار به ما بگذرد بسی گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود ج) جور گردون گر چه بسیار است و قهرش بی‌شمار رحمت رحمان چو بی‌حد است و پایان، غم مخور د) با ما چو روزگار مساعد نمی‌شود باید شدن به لطف خداوند امیدوار</p>	۰/۲۵
۲۷	<p>مفهوم کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟</p> <p>الف) نمآند شادی و غم جاودانی به نیک و بد برآید زندگانی ب) بس که روز و شبم از دل سپه غم گذرد کاروان طرب و شادی از آن کم گذرد ج) ز غم مباش غمین و مشو ز شادی، شاد که شادی و غم گیتی نمی‌کنند دوام د) گوش کن پند ای پسر! از بهر دنیا غم مخور بر سر اولاد آدم هر چه آید بگذرد</p>	۰/۲۵

۲۸	مفهوم عبارت «هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید» با کدام گزینه تناسب مفهومی دارد؟ الف) قدم نه در ره دلجویی دوست ب) به دوستی که ندارم ز کید دشمن باک ج) بدان اراده تنها اگر خدا خواهد د) والله خیر الماکرین گفت حق مترس از بغض و کید و کین دشمن و گر به تیغ بود در میان ما فاصل نبشت خواهم کوه و در و بیابان را رو مکر و افسون مکن	۰/۲۵
۲۹	مفهوم بیت «گویند مگو سعدی، چندین سخن از عشقش می‌گویم و بعد از من گویند به دوران‌ها» با کدام گزینه تناسب ندارد؟ الف) وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند ب) این یک دو دم که مهلت دیدار ممکن است ج) از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر د) عشق و اساس عشق نهادند بر دوام تا در زمانه باقی است آواز باد و باران دریاب کار ما که نه پیداست کار عمر یادگاری که در این گنبد دوار بماند یعنی خلل‌پذیر نگردد بنای عشق	۰/۲۵
۳۰	مفهوم بیت «چون داد عادلان به جهان در، بقا نکرد بیداد ظالمان شما نیز بگذرد» از کدام گزینه دریافت می‌شود؟ الف) تو بارگه دادی، کی درخور بیدادی ب) به بارگاه تو دامن‌کشان رسید انصاف ج) در بارگاه دیو درآیی که داد داد د) ما بارگه دادیم، این رفت ستم بر ما چون کار تو آزادی، افکار تو قانون شد ز درگه تو گریبان دریده شد بیداد داد از خدای خواه که این جا همه دد (جانور) است بر قصر ستمکاران تا خود چه رسد خذلان	۰/۲۵
۳۱	در عبارت «صاد، هرگز جانوری جز از پهلو نکشید و نمایش نیم‌رخ زندگان رازی در بر داشت و از سر نیازی بود» منظور از «راز» چیست؟ «در باورهای گذشته اسلامی، برخی معتقد بودند اگر شخصی موجودی را کامل نقاش کند و یا مجسمه‌اش را بترشد، باید در روز قیامت به آن جان بخشد وگرنه مورد عذاب واقع خواهد شد.»	۱
۳۲	مفهوم عبارت «بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده‌ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می‌آشامانی / هر آن کس که تشنه شهادت است» را بنویسید. «فرهنگ و اندیشه عاشورا، مبارزه با ظلم و شهادت‌طلبی تداوم دارد.»	۱
۵	جمع نمرات	۲۰
نمره به عدد:		نمره به حروف:

